

Koncepce rozvoje ZŠ a MŠ, Praha 8 - Ďáblice

Mgr. Josef Buchal

srpen 2017

Koncepce rozvoje školy

Vysoký standard školy a současně příjemné pracovní a tvůrčí klima pro žáky i pracovníky jsou prvořadým úkolem.

Nutné pracovní atributy - **profesionalita a spolehlivost, zdokonalování, precizování.**

Prvořadou zásadou naší práce musí být **důslednost**. Důslednost ve výchově, vzdělávání, plnění úkolů, organizování akcí.

3 koncepční pilíře: učení – tradice – pospolitost,

tzn. kvalitní výchovně vzdělávací proces – navázání na současné tradice a budování dalších – budování lidské pospolitosti napříč školou i regionem.

Vzdělávání a evaluace

Výchovně vzdělávací proces probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále jen ŠVP). Náročné je program sestavit, ještě důležitější však je **uvádění jeho myšlenek do reálného života** celého zařízení. Neobejde se to bez hledání nových **organizačních forem**, promýšlení **efektivních metod**.

Cílem vyučovacího procesu je vedle získávání **znalostí** i rozvoj potřebných **dovedností a postojů**.

Program školy má vybavit absolventy školy **klíčovými životními kompetencemi** – dovednostmi (k učení, k řešení problémů, kompetencemi komunikativními, pracovními, osobnostními).

ŠVP navozuje **prostředí zvýšené kooperace pedagogů**. Důležitá je spolupráce pedagogů napříč 1. i 2. stupněm školy, jakož i MŠ.

Podporována bude práce oborových týmů (vzdělávacích oblastí). I proto, že ŠVP není dogmatický dokument, je dobré jej soustavně analyzovat, podřizovat potřebám a cílům školy i tvořivě inovovat. **ŠVP je „živý“ předpis**, který v sobě může i musí odrážet **potenciál pedagogického sboru a regionální příležitosti**. Právě tyto aspekty budou využity v nadcházejícím období při tvorbě nové redakce ŠVP ZV.

Při stanovování výstupů ŠVP je nutné, aby pedagogové objevovali **mezipředmětové (mezioborové) vztahy**, možnosti projektování učiva napříč obory.

ŠVP je důležitý strategický dokument, mnohem významnější je však proces jeho tvorby pedagogickým sborem.

Vedle průřezových témat stanovených RVP ZV je třeba vnímat coby **průřezový předmět výuku ICT**. Tedy nejen vlastní výuka ICT, ale i využívání ICT v ostatních předmětech.

Podpora se dostane výuce k **podnikavosti**. V té souvislosti uvážíme založení školního podniku zaměřeného na chov včel. Vlastní chov včel lze realizovat i mimo areál školy. Cílem této výuky je vzdělávání nejen budoucích zaměstnanců, ale též výchova a vzdělávání budoucích zaměstnavatelů. Včela a její vlastnosti jsou vhodným vzorem pro budoucí podnikatele.

Ve výuce **cizích jazyků** budou podporovány aktivity cílené na využití jazykových znalostí a dovedností při setkání s rodilými mluvčími i s lidmi, kteří se dorozumívají stejným jazykem (projekt Edison, partnerské vazby v zahraničí, „cizojazyčné“ návštěvy v naší škole). Pro zvýšení motivace učení cizího jazyka a efektivní sestavení jazykových skupin pro výuku provedeme pokaždé na přelomu školních roků testování jazykových znalostí a dovedností žáků a na základě toho je budeme moci rozdělovat do výkonnostních jazykových skupin pro následující rok. Je to i recept na to, když se někteří žáci věnují rozvoji jazykových znalostí mimo vyučovací proces (soukromé kurzy, zkušenosti z prázdnin apod.).

Ve spolupráci s válečnými pamětníky a veterány se zaměříme na výchovu žáků ke zdravému **vlastenectví** a vztahu k historickému odkazu a dědictví předešlých generací.

Pro podporu hudebních, dramatických, tanečních a výtvarných aktivit ve škole (nejen v zájmové – kroužkové činnosti) budeme usilovat o aktivní spolupráci se **ZUŠ v Praze 8**, jejich odbornými učiteli.

Hodnocení znalostí a dovedností žáků budeme řešit formou klasifikace i slovního hodnocení (zejména ústního). Prostor k ústnímu slovnímu hodnocení skýtají i tzv. **konzultace ve třech**, při kterých se v pravidelném cyklu (ideálně na konci prvního a třetího čtvrtletí školního roku) na společné zhruba 20minutové „důvěrné“ schůzce setkávají učitel, žák a jeho rodiče. V evaluačním procesu je důležitá řízená i neřízená žákova sebereflexe.

Pro zjištění dovedností žáků (a nikoliv pouhých vědomostí) budeme využívat i formy celostátního **testování**, které mají pro školu významnou výpovědní hodnotu, neboť jsou do nich zapojeny stovky škol ČR. Podporovány budou i možnosti mezinárodního testování.

Nutné je sledovat **kvalitu a efektivnost hodnocení**, stejně jako rovnocenné požadavky učitelů sboru. **Transparentnost kritérií i vyladěnost požadavků pro hodnocení** v jednotlivých předmětech musí být neoddelitelnou součástí vyučovacího procesu.

Vnitřní evaluace školy ve tříleté periodě zahrnuje analýzu provozu celé školy. Opírá se o průběžný sběr dat a dotazníková šetření od rodičů a žáků. Součástí evaluační zprávy jsou i výsledky průzkumu u pedagogického sboru - **SWOT analýza**, „**Sebehodnocení školy a řízení změny**“ a „**Hodnocení kultury školy**“. S výsledky interní evaluace budou její aktéři seznamováni. Obdobně budou k dispozici rodičům i široké veřejnosti (např. v programu třídních schůzek, na webových stránkách školy).

Žáci

„Žák, to není nádoba, kterou je třeba naplnit, ale pochoděň, kterou je nutno zapálit.“

Ve škole je podporována potřebná **vstřícná, přátelská a pracovní atmosféra spolupráce mezi žáky a učiteli**. Výchovně vzdělávací proces musí být provázen vzájemným respektem, oprávněnou důvěrou a potřebnou důsledností.

Je žádoucí, aby se na budování a ochraně školního klimatu zodpovědně spolupodílela i **žákovská samospráva**.

Podporovány budou **školní akce**, které jsou organizovány **napříč všemi třídami** školy a kdy spolupracují žáci z nižších i vyšších tříd. Je to kvalitní prosociální prvek. Současně napomáhá potírat strach, šikanu a naopak rozvíjí pozitivní atmosféru.

Pro **integrační program** je účelné působení školního psychologa přímo ve škole, stejně tak i renomovaných speciálních pedagogů. Systém asistentů pedagoga skýtá širší možnosti ve výchovně vzdělávacím procesu celé třídy (zvýšení kvality i kvantity školních činností). Vyšším stupněm společného vedení výuky může být tzv. párová výuka, kdy v určitých hodinách působí dva učitelé. Důležité bude soustředění na **práci s talentovanými žáky** ve všech oborech lidské činnosti.

Při stanovení individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žákovi bude jeho plnění důsledně sledováno a vyhodnocováno, za jeho plnění jsou spoluzodpovědné všechny tři zúčastněné strany – žák, rodiče i učitelé.

Zvláštní zřetel vyžaduje **preventivní program školy**. Primární je skutečně prevence před represí. Zásadní je účinné podchycování a řešení problémů šikany, drog, záškoláctví a dalších negativních jevů. Ohrožení školy - žáků jejich výskytem lze eliminovat, ale nikdy se nedá stoprocentně vyloučit. Podstatné je nepřehlížet jejich případný možný výskyt.

Zaměstnanci

Klíčovou pozicí ve škole je učitel. Spokojený a erudovaný pedagog → spokojení a zánícení žáci → uspokojený rodič.

Profesionalita a důslednost jsou klíčové nároky na práci učitelů a vychovatelů. Oprávněný pocit **sounáležitosti a spoluzodpovědnosti** za činnost školy musí mít i ostatní provozně správní zaměstnanci.

Cesta k rozvoji školy - k příznivým vývojovým změnám vede přes osobnostní profesní růst pedagogů školy. Dostane se podpory dalšímu vzdělávání pedagogů, odborným seminářům pro pedagogický sbor. Podněcovány budou **společné aktivity učitelů** podle jejich aprobační nejen **v ZŠ a MŠ, Praha 8 - Ďáblice**, ale pokud možno i napříč školami v regionu - periodická **oblastní setkání učitelů odborných předmětů** (např. českého jazyka, dějepisu-vlastivědy, matematiky, fyziky-chemie-přírodovědy...), kteří mohou vzájemně kooperovat, vyměňovat si zkušenosti, spolupracovat při přípravě soutěží, testování, zvat si na své schůzky odborné kapacity z vysokých škol a jiných školících pracovišť, organizovat si inspirační ukázkové vyučovací hodiny, poznávat svá pracoviště, sdílet pomůcky ze svých kabinetních sbírek atd.

Podněcována bude pedagogická **spolupráce mezi učiteli 1. stupně ZŠ, učiteli mateřské školy, speciálními pedagogy, psychology**, která by se neomezovala pouze na návštěvu předškoláků v 1. třídách, ale například i na odborná pracovní setkání uvedených odborníků ke sdílení zkušeností ve výchovně vzdělávacím procesu, s přípravou předškoláků, s logopedickou problematikou. Na konci školního roku žáci osmého ročníku navštíví předškoláky (tzn. žáci budoucího devátého a prvního ročníku ZŠ), vzájemně se představí, uspořádají společné aktivity – v MŠ (např. práce se stavebnicemi, kulturní vystoupení, žáci 8. ročníku mohou pomoci s přípravou doprovodného programu při slavnostním ukončení docházky předškoláků do MŠ...).

Významnou součástí v řízení školy (vedení lidí) je náležité **delegování úkolů, pravomocí a zodpovědnosti** při organizování programu školy. Cíleně bude **podporována kreativita** zaměstnanců. Je to účinný prvek pro motivaci pracovníků a zvyšování kvality školy.

Hospitace musí účelově směřovat **ke sledovaným cílům a výměnám metodických zkušeností**. Hospitace (tedy návštěvy) musí probíhat nejen ze strany vedení školy. Rozmanitou příležitostí jsou i **vzájemné hospitace mezi kolegy** a jejich následné diskuze.

Předpokladem pozitivního pracovního klimatu je kvalitní **tým vedení školy**. Jeho příslušníci se musí vyznačovat zodpovědností, spolehlivostí, samostatností, soudržností, náročností i rozumnou smělostí.

Všední pracovní dny je správné oddělovat okamžiky svátečními. Je dobré a potřebné umět se zastavit a společně oslavit milníky našeho života. **Tradiční setkání současných i bývalých zaměstnanců**, spolu s přáteli a podporovateli školy, jsou důležitou součástí života vedoucí k posílení **vztahu ke škole**.

Ekonomická východiska

Škola je příspěvkovou organizací zřizovanou obcí. Základní právní normou je zákon č. 563/1991 Sb., a zákon 250/2000 Sb.

Finančními zdroji školy jsou neinvestiční dotace MŠMT na přímé náklady, příspěvek na provoz (od provozovatele), dále úplata za vzdělávání a školské služby (mateřská škola, školní družina), doplňková činnost (v ZŠ a MŠ, Praha 8 - Ďáblice pronájmy, obědy pro smluvní strávníky, školní „včelařský“ podnik ad.). Usilovat budeme o dary školy (finanční i materiální).

Budeme cílit i na další zdroje z programů MŠMT i dalších vyhlášovatelů grantů - projektů.

Tradice a public relations

K posílení důležitého vědomí sounáležitosti se školou a šíření jejího dobrého jména slouží **tradice školy** a jejich další rozvoj. Příklad některých stávajících i zamýšlených: První zvonění s vítáním žáků 1. tříd, Absolventský ples, Poslední zvonění a slavnostní oběd pro žáky devátých tříd. Oborové dny, které vybaví žáky dovednostmi získanými zážitkovou pedagogikou. Ďáblický slavíček (školní přehlídka muzicírování), Jarní petrklíč (dětský hudební festival), Ďáblické vajíčko (školní přehlídka recitační), Atletické závody, ale rovněž literární, matematické, sportovní a další soutěže pro rozvoj talentu. Dobrou tradicí je též Předškolák pro přípravu dětí na vstup do 1. ročníku ZŠ.

Budova školy by měla sloužit **k výuce, pro mimoškolní aktivity i pro vedlejší hospodářskou činnost od brzkého rána do pozdního večera**. Aktivity zde mají nacházet děti i dospělí. Budeme usilovat o spolupráci s **regionálními institucemi** – ZUŠ Taussigova a Klapkova, DDM Praha 8 – Spirála, Aquacentrem Šutka nebo letňanským Aquacentrem Lagoon, karlínskou Křesťanskou pedagogicko-psychologickou poradnou, Psychiatrickou nemocnicí Bohnice (prevence za zdravý životní styl), s mateřskými a základními školami v regionu.

Škola je kulturně společenské centrum městské části. Prostřednictvím školy lze oslovit veřejnost Ďáblic ke spolupráci.

Významnou se může stát spolupráce s **vědeckým pedagogickým prostředím** vysokých škol, např. **katedra primární pedagogiky a Centrum školského managementu Pedagogické fakulty UK v Praze**. Ke spolupráci se nabízejí i další školská vědecká, školící a jiná zařízení (např. Národní institut pro další vzdělávání).

Webové stránky školy mají být **přehledné, aktuální a plně informativní**. Jsou virtuální branou do školy. Jejich součástí bude i **kronika školy**.

Závěr

Ve škole musí vládnout rozum a srdce...